

Sygn. akt IV U 988/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasieński
Protokolant	st. sekr. sądowy Małgorzata Wierzbicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 lutego 2016r. w S.

odwołania E. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 6 lipca 2015 r. (Nr (...))

w sprawie E. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala E. Ł. prawo do obliczenia emerytury na podstawie art. 26 w zw. art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 01 lipca 2013 r.

Sygn. akt IV U 988/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 lipca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r. poz. 1440 ze zm.), wykonując wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 20 maja 2015r., sygn. akt III AUa 1079/14, rozpoznając ponownie wniosek z dnia 19 lipca 2013r. odmówił ubezpieczonemu E. Ł. przyznania emerytury i obliczenia wysokości świadczenia w trybie określonym w art. 55 w/w ustawy, ponieważ decyzją z dnia 18.06.1999r. przyznano mu tzw. wcześniejszą emeryturę (znak (...)). W uzasadnieniu wskazano, że po przyznaniu wcześniejszej emerytury wnioskodawca przepracował 30 miesięcy, a na jego wniosek z dnia 29.10.2012r. decyzją z dnia 5.11.2012r. przeliczono emeryturę z zastosowaniem 24% kwoty bazowej obowiązującej w dniu nabycia prawa do emerytury, tj. w dniu 9.11.2012r.

Odwołanie od w/w decyzji złożył E. Ł. wnosząc o przyznanie mu prawa do emerytury obliczonej na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem ubezpieczonego spełnia on wszystkie warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 w/w ustawy, tj.: urodził się przed 1 stycznia 1949r. (czyli dnia 9 listopada 1947r.), ma ustalone warunki do uzyskania

świadczenia emerytalnego na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej (odpowiedni wiek i czas pracy), złożył wniosek o emeryturę w dniu 19 lipca 2013r. Ubezpieczony powołał się nadto na stosowne orzecznictwo Sądu Najwyższego. Co więcej wyjaśnił, że po ustaleniu prawa do tzw. wcześniejszej emerytury, podjął pracę, a z tytułu świadczenia pracy były odprowadzane składki do ZUS, następnie po spełnieniu warunków określonych w art. 26 ustawy emerytalnej, tj. osiągnięciu wieku emerytalnego i uzyskaniu odpowiednich okresów składkowych i nieskładkowych, złożył w dniu 29 października 2012r. wniosek o przeliczenie emerytury (odwołanie k.1-3 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji (k.4-5 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony E. Ł., urodzony (...), miał przyznane prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 1999 r., na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z 18.06.1999 r. (decyzja z 18.06.1999 r. k.36-37 akt emerytalnych za wnioskiem z dnia 14.05.1999r.). Po przyznaniu prawa do emerytury ubezpieczony kontynuował zatrudnienie (przepracował 30 miesięcy) i składał wnioski do organu rentowego o zmianę stażu pracy.

Ubezpieczony ukończył 65-ty rok życia w dniu 9 listopada 2012 r., zaś do 9 września 2014 r. kontynuował pracę na podstawie umów zlecenia. Ubezpieczony był zatrudniony na podstawie umowy zlecenia w Agencji Ochrony (...) w S. do dnia 19 października 2013 r., a następnie od 1 maja 2014 r. do 9 września 2014 r. w przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w W..

Dnia 29 października 2012 r. ubezpieczony złożył do organu rentowego wniosek o przeliczenie emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego według kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia przez niego wniosku w części socjalnej świadczenia. Decyzją z dnia 5 listopada 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przeliczył emeryturę ubezpieczonemu z zastosowaniem 24% kwoty bazowej obowiązującej w dniu 9.11.2012r., tj. w dniu nabycia prawa do emerytury. Emerytura przyznana wnioskodawcy decyzją z dnia 5 listopada 2012 r., czyli od osiągnięcia wieku emerytalnego, została zawieszona w związku z tym, że jest świadczeniem mniej korzystnym od emerytury kolejowej ustalonej decyzją z dnia 18 czerwca 1999r., która jest nadal wypłacana (decyzja z 05.11.2012 r. k. 16-17 akt organu rentowego za wnioskiem z 29.10.2012 r.).

W dniu 19 lipca 2013r. ubezpieczony złożył pismo zatytułowane „wniosek o emeryturę”. Decyzją z dnia 2 sierpnia 2013 r. organ rentowy odmówił E. Ł. przyznania emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że po przyznaniu wcześniejszej emerytury wnioskodawca przepracował ponad 30 miesięcy i na jego wniosek z dnia 29 października 2012 r. decyzją z dnia 5 listopada 2012 r. przeliczono wnioskodawcy emeryturę z zastosowaniem 24% kwoty bazowej obowiązującej w dniu złożenia wniosku. W tej dacie osiągnął też wiek emerytalny 65 lat, dlatego brak było podstaw do ponownego ustalenia wysokości emerytury.

Po rozpoznaniu odwołania ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 2 sierpnia 2013r. Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 15 października 2014r. wydanym w sprawie o sygn. akt IV U 1088/13 zmienił w/w decyzję w ten sposób, że ustalił, iż E. Ł. przysługuje prawo do obliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (odpis wyroku SO w Siedlcach z dnia 15 października 2014r. z uzasadnieniem, k. 38-41 akt emerytalnych). Na skutek apelacji organu rentowego od powyższego wyroku Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (sygn. akt III AUa 1079/14) wyrokiem z dnia 20 maja 2015r. uchylił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję (...) Oddział w S. i przekazał sprawę temu organowi do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny wskazał, że brak po stronie organu rentowego działania zmierzającego do ustalenia istoty sprawy, spowodował, że zaistniała konieczność nie tylko uchylecia wyroku Sądu Okręgowego jako przedwczesnego (nie zachodziły bowiem podstawy na etapie postępowania przed Sądem Okręgowym do rozpoznania wniosku o obliczenie emerytury na nowych zasadach), ale także decyzji organu rentowego i przekazania sprawy temu organowi rentowemu do ponownego rozpoznania. Powyższe stanowisko Sądu Apelacyjnego uzasadnia fakt, że z dokonanego hipotetycznego obliczenia wysokości

emerytury wnioskodawcy przez organ rentowy na podstawie art. 55 (obecnie dodany został art. 55a) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach wynika, iż emerytura byłaby wyższa. Wniosek ubezpieczonego z dnia 19 lipca 2013r., jak podkreślił Sąd Apelacyjny, nie był jednoznaczny, i w ponownym rozpoznaniu sprawy wymaga sprecyzowania, dlatego nie jest rolą sądu na etapie postępowania odwoławczego precyzowanie wniosku i orzekanie w przedmiocie nierozstrzygniętym przez organ rentowy, tylko kontrola decyzji, a ta nie mogła doprowadzić do rozstrzygnięcia merytorycznego, a ewentualnie do zastosowania trybu wynikającego z art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy organ rentowy, po uwzględnieniu wskazań w powyższym zakresie, miał wyjaśnić przedmiot żądania wnioskodawcy zgłoszony we wniosku z dnia 19 lipca 2013 r., a następnie po ustaleniu stanu faktycznego, istoty sprawy wydać decyzję stosowną do żądania wnioskodawcy i jednocześnie ustalonego stanu faktycznego, a także wskazać podstawę prawną rozstrzygnięcia. W toku postępowania w Sądzie Apelacyjnym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykonując postanowienie tego Sądu wskazał, że wysokość emerytury ubezpieczonego obliczonej na podstawie art. 26 ustawy na dzień 1 lipca 2013 r. wynosi 3350,15 zł i jest wyższa od dotychczasowej kwoty (odpis wyroku SA w Lublinie z dnia 20 maja 2015r. z uzasadnieniem, k. 10-15v akt emerytalnych).

Wykonując powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 20 maja 2015r., organ rentowy ponownie rozpoznając wniosek z dnia 19.07.2013r. zaskarżoną decyzją z dnia 6 lipca 2015r. odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury i obliczenia jej wysokości w trybie określonym w art. 55 ustawy emerytalnej, bowiem decyzją z dnia 18.06.1999r. przyznano ubezpieczonemu tzw. wcześniejszą emeryturę (decyzja z 6.07.2015r., k. 81 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie E. Ł. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.55 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013r. poz.1440 ze zm.) ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r., może być obliczona emerytura na podstawie art.26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art.53.

Powołany w przytoczonym uregulowaniu przepis art.27 ustawy stanowi, że ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. przysługuje emerytura jeżeli osiągnęli określony w tym przepisie wiek emerytalny – w przypadku ubezpieczonego wiek 65 lat (ust.3 pkt 1 przepisu) i mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący w przypadku mężczyzny co najmniej 25 lat. Ubezpieczony osiągnął wskazany wiek emerytalny w dniu 9 listopada 2012 r. Niesporne jest również, że posiada ponad 25-letni okres składkowy i nieskładkowy. Tym samym uzasadnione jest stwierdzenie, że spełnia warunki do uzyskania emerytury na podstawie art.27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z przepisem art.55 ustawy dalszym warunkiem do nabycia prawa do obliczenia emerytury na podstawie art.26 ustawy jest, aby osoba spełniająca warunki do emerytury na podstawie art.27, po osiągnięciu wskazanego wieku emerytalnego kontynuowała ubezpieczenia emerytalne i rentowe, a z wnioskiem o przyznanie emerytury wystąpiła po dniu 31 grudnia 2008r.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym zwłaszcza w uchwale z dnia 4 lipca 2013 r., II UZP 4/13 (OSNP 2013 nr 21-12, poz. 257) przyjęto, że ubezpieczony urodzony przed dniem 1 stycznia 1949 r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę dopiero po dniu 31 grudnia 2008 r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, niezależnie od tego czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą. W uzasadnieniu uchwały wskazano m.in., że ten sposób wyliczania emerytury zaczął obowiązywać dopiero od 1 stycznia 2009 r. zaś warunek kontynuowania ubezpieczenia i wystąpienia z wnioskiem po 31 grudnia 2008 r., miał umożliwić wyliczenie emerytury w tzw. formule zdefiniowanej składki, której podstawę wymiaru stanowi suma składek składanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego. Ratio legis tego przepisu jest więc kontynuowanie opłacania składek, nie zaś ubieganie się o emeryturę wcześniejszą lub w

niższym wieku emerytalnym. W utrwalonych poglądach judykatury, przyjmuje się nadto, że emerytura w niższym i w powszechnym wieku emerytalnym to odrębne rodzaje emerytur. Jeżeli zatem nie może być kwestionowana możliwość kilkakrotnego przechodzenia na emeryturę, a w treści art. 55 ustawy brak zastrzeżenia, że wniosek o przejście na emeryturę (o nabycie statusu emeryta), przepis ten (art. 55 ustawy) należy rozumieć jako przyznający prawo do złożenia wniosku o wyliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym jeżeli ubezpieczenie było kontynuowane po osiągnięciu wieku 60/65 lat, a wniosek został złożony po dniu 31 grudnia 2008 r. niezależnie od faktu uzyskania przez te osoby emerytury wcześniejszej lub w niższym wieku emerytalnym (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2013 r., II UK 424/12, LEX nr 1341674; 4 września 2013 r., II UK 23/13, OSNP 2014 nr 6, poz. 85, 7 listopada 2013 r.; II UK 143/13, OSNP 2014 nr 10, poz. 148; z 18 września 2014 r., I UK 27/14, LEX nr 1537287 i z dnia 8 lipca 2015r., II UK 217/14). Należy przywołać tutaj również treść art. 55a ust. 1 ustawy emerytalnej, który stanowi, iż przepis art. 55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27.

Analiza poczynionych w sprawie ustaleń wskazuje, że ubezpieczony spełnia warunki określone w art. 55 ustawy emerytalnej. Po osiągnięciu w dniu 9 listopada 2012r. wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat E. Ł. kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe, gdyż pracował na podstawie umów zlecenia w Agencji Ochrony (...) w S. do dnia 19 października 2013 r., a następnie od 1 maja 2014 r. do 9 września 2014 r. w przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w W.. Zgodnie zaś z art. 13 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu podlegają zleceniobiorcy – od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia wykonywania umowy do dnia rozwiązania lub jej wygaśnięcia. Wniosek o przyznanie emerytury po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej został złożony przez ubezpieczonego w dniu 29 października 2012r., czyli po dniu 31 grudnia 2008r.

Ponadto wskazać należy, że okoliczność, iż ubezpieczony po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat ma przeliczoną emeryturę na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie podważa jego prawa do obliczenia emerytury na podstawie art.26 ustawy emerytalnej. Wniosek taki nie wypływa z treści przepisu art.55 ustawy.

Zdaniem Sądu, ubezpieczony spełnia wszystkie przesłanki określone w art. 55 ustawy, uprawniające do obliczenia emerytury na podstawie art. 26 i ustalenia jej w takim wymiarze, jeżeli jest wyższa od dotychczas pobieranej, a obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy. Niewątpliwie wnioskodawca spełnia warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, zaś wniosek o przyznanie ww. emerytury złożył po dniu 31 grudnia 2008 r. Ponadto po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art. 27 ust. 3 pkt 1 dla mężczyzn urodzonych w okresie do dnia 31 grudnia 1947 r. wynoszącego 65 lat, ubezpieczony (ur. (...)) był zatrudniony na podstawie umów zlecenia i kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Co więcej w toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym (sygn. akt III AUa 1079/14) Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykonując postanowienie tego Sądu wskazał, że wysokość emerytury ubezpieczonego obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej na dzień 1 lipca 2013 r. wynosi 3350,15 zł i jest wyższa od dotychczasowej kwoty. Tym samym ubezpieczonemu przysługuje prawo do obliczenia emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 1 lipca 2013r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, na podstawie art.477¹⁴ § 2 kpc, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.